

Vejledning til professionsprøven på læreruddannelsen KP

Efterår 2026

Forsiden er lavet af studerende: Ellen Cecilia Lindekilde Nikander de Beltrao Couto

Denne vejledning er opdateret med virkning fra august 2026.

De væsentligste ændringer i forhold til tidligere versioner er:

- Videoptagelse af undervisning udgør nu overværet undervisning for både daghold og netuddannelsen på den ordinære læreruddannelse (Merit og ÅU uddannelsen har en særskilt vejledning)
- Den tidligere praksis, hvor underviser i pædagogik og almen didaktik overværer undervisning på skolen, er ophørt
- Retningslinjer for videoptagelse af undervisning er samlet i ét bilag og er gældende for både daghold og netuddannelsen på den ordinære læreruddannelse (Merit og ÅU uddannelsen har en særskilt vejledning)
- Opgaven med udarbejdelsen af notatet om overværet undervisning deles nu mellem underviser i undervisningsfag 3 og underviser i pædagogik og almen didaktik. De to undervisere fordeler de studerende mellem sig og udarbejder notat for de tildelte studerende
- Eksamensopgaven ved professionsprøven deles nu mellem underviser i undervisningsfag 3 og underviser i pædagogik og almen didaktik. De to undervisere fordeler de studerende mellem sig og deltager som eksaminator for de tildelte studerende

Indledning

Denne vejledning beskriver professionsprøven på læreruddannelsen ved Københavns Professionshøjskole. Vejledningen gælder for studerende på ordinær læreruddannelse og netbaseret læreruddannelse, der skal til prøve januar 2027. For meritlærerstuderende er der udarbejdet en separat vejledning, der kan findes på kp.dk og KP-Intra.

Formålet med vejledningen er at give et samlet overblik over prøvens rammer, materiale- og formkrav samt prøves vurderingsgrundlag.

Vejledningen indeholder følgende afsnit:

- Del 1. Rammerne for professionsprøven
- Del 2. Afviklingen af professionsprøven
- Del 3. Vurderingskriterierne for professionsprøven
- Del 4 Bilag til vejledning til professionsprøven:
 1. Skabelon til oplæg til overværet undervisning
 2. Skabelon til overværet undervisning
 3. Oversigt over forløb for professionsprøven (ordinær uddannelse)
 4. Vejledning til videooptagelse af undervisning til professionsprøven

Del 1. Rammerne for professionsprøven

Nationale rammer for professionsprøven

Rammerne for professionsprøven er beskrevet i uddannelsens bekendtgørelse:

§ 18. Efter praktikforløbet på fjerde studieår afholdes en samlet professionsprøve, der skal vurdere den studerendes lærerprofessionelle niveau og praktiske undervisningskompetence. Prøven kan finde sted på praktikskolen. Prøven er ekstern og bedømmes af en praktislærer, en underviser udpeget af professionshøjskolen og en ekstern censor.

Prøvebeskrivelse for professionsprøven (fra den nationale studieordning):

ECTS

Den studerende opnår 10 ECTS ved bestået prøve.

Mål for integreret praktik

- Den studerende kan arbejde selvstændigt, ansvarligt og i samarbejde med andre om at planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisningsforløb,
- Den studerende kan samarbejde med kolleger om at vurdere og håndtere praktiske problemstillinger,
- Den studerende kan tage vidensbaserede og velbegrundede initiativer med henblik på udvikling af professionel lærerfaglighed og dømmekraft.

Desuden knytter prøvens mål an til de tre spor i progressionstrappen, særligt det praktisk-pædagogiske og det fagpersonlige spor.

Prøveform

Prøven består af en mundtlig præsentation med materiale. Eksamen afvikles individuelt.

Den mundtlige prøve tager afsæt i den studerendes materiale. Den studerende uddyber hensigten med produktet gennem analyser, diskussioner og udviklingsperspektiver.

Tidsramme for prøven

60 minutter.

Hjælpemidler tilladt under prøven

Alle hjælpemidler er tilladt.

Indhold af materialet

Materialet dokumenterer den studerendes professionelle udvikling gennem alle studieår. Materialet skal omfatte en overværet undervisningssekvens med den studerende som udøvende underviser samt udvalgte elementer fra hvert studieår. Materialet skal desuden indeholde et refleksionspapir, dvs. en kort skriftlig begrundelse for valg af undervisningssekvens og elementer samt sammenhængen derimellem.

Refleksionspapiret skal have en titel og et tema.

De udvalgte elementer skal afspejle målene for integreret praktik.

Det er tilladt at anvende AI i udarbejdelsen af de enkelte elementer i materialet.

Materialet afleveres forud for den mundtlig eksamen.

Formkrav

Refleksionspapir: Maksimalt 3 normalsider.

For øvrige formkrav henvises til den lokale studieordning.

Bedømmelse

Ekstern censur og med bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Eksamen bedømmes af en praktiklærer, en underviser udpeget af professionshøjskolen og en ekstern censor, som alle deltager under eksamen.

Der gives en helhedsbedømmelse af den mundtlige præstation og materialet.

Regler for omprøve:

Ved omprøve er prøveformen den samme som ved ordinær prøve. Den studerende må ved omprøven genbruge eller ændre det tidligere afleverede materiale.

Eksamensforudsætning

For eventuelle eksamensforudsætninger samt afhjælpningsmuligheder henvises til den lokale studieordning.

Del 2. Professionsprøvens afvikling

Underviser for undervisningsfag 3 og underviser i pædagogik og almen didaktik varetager i samarbejde med praktiklæreren fra praktikskolen vejledningen. Ved selve prøven deltager praktiklærer, ekstern censor og **én** underviser fra læreruddannelsen: *enten* underviser fra undervisningsfag 3 *eller* underviser fra pædagogik og almen didaktik.

Videoptagelse af undervisning og notat om overværet undervisning

Den studerende gennemfører som led i sin professionsprøve en undervisningssekvens på skolen (typisk en lektion på 45 min).

Den studerende dokumenterer undervisningen ved hjælp af videoptagelse af 15 minutters varighed (uredigeret). Videoptagelsen danner grundlag for udarbejdelsen af notat om overværet undervisning (bilag 2 til denne vejledning).

På baggrund af videoptagelsen udarbejdes notatet om overværet undervisning af enten underviser i undervisningsfag 3 eller underviser i pædagogik og almen didaktik efter den lokale fordeling af studerende.

Vejledning til videoptagelsen findes i bilag 4

I helt særlige tilfælde, hvor videoptagelse ikke er en mulighed for studerende, kontaktes vejleder hurtigst muligt. En mulighed for afhjælpning kan tilrettelægges med inddragelse af ledelsen på læreruddannelsen

Vejledning ved professionsprøven

Den studerende har 2 vejledninger med begge vejledere (undervisningsfag 3 og pædagogik og almen didaktik) i forbindelse med professionsprøven:

- **Første vejledning** finder sted inden videoptagelse af undervisning. Den studerende medbringer udkast til oplæg til overværet undervisning (bilag 1 til denne vejledning).

Videoptagelsen af undervisningen gennemføres mellem første og anden vejledning. På baggrund af videoptagelsen udarbejder den tildelte underviser notatet om overværet undervisning, som sendes til den studerende forud for anden vejledning.

- **Anden vejledning** finder sted efter den gennemførte undervisningssekvens og tager udgangspunkt i notatet om overværet undervisning samt den studerendes arbejde med prøven.

Materiale og refleksionspapir

Prøven består af en mundtlig præsentation med materiale. Materialet skal dokumentere den studerendes professionelle udvikling gennem uddannelsen. Materialet består af et refleksionspapir og tilhørende materiale, "artefakter", der vedlægges som bilag:

1. Refleksionspapir på max. 3 sider (3 x 2400 anslag inkl. mellemrum)
 - Litteraturliste indsættes efter refleksionspapiret og indgår ikke i opgørelsen af antal anslag.
2. Notat om overværet undervisning (obligatorisk bilag)
3. Udvalgte artefakter fra hvert studieår, der tilsammen viser den studerendes professionsudvikling. Artefakter vedlægges som bilag til refleksionsnotatet og kan fx være elevproduktioner, undervisningsplaner, logbogsuddrag, læremidler, teoretiske noter.

Vedlæg maksimalt 7 bilag til refleksionspapiret. Notat om overværet undervisning tæller med som bilag.

Forslag til struktur for refleksionspapir (max 3 x 2400 anslag inkl. mellemrum):

Titel og tema

Refleksionspapiret indledes med en titel, der angiver refleksionens hovedfokus samt et afgrænset tema for den studerendes professionelle udvikling. Progressionsspor, mål for integreret praktik og de ni dimensioner af lærerrollen inddrages i det omfang, det er relevant.

Refleksion over gennemført undervisning

Her reflekteres over den konkrete undervisningssituation, herunder refleksion over den dokumenterede undervisningssekvens. Refleksionen kan fx omfatte klasserumsledelse, fagdidaktiske valg, relationer til eleverne, professionelle skøn samt en kort vurdering af, hvad der fungerede, og hvilke udfordringer der opstod ift. formulerede mål og intentioner.

Refleksion over planlægning

Den studerende redegør for og reflekterer over didaktiske valg bag undervisningssekvensen og begrundet dem med relevant professionsfaglig viden. Artefakter kan anvendes som dokumentation og refleksionsgrundlag for begrundelse af planlægning af undervisningen. Den studerende gør sig desuden begrundede overvejelser over perspektiver på re-didaktisering.

Refleksion over den lærerprofessionelle udvikling gennem uddannelsen

Den studerende knytter tema, artefakter og teoretiske perspektiver til en samlet refleksion over, hvordan arbejdet (indholdet i refleksionspapiret) danner grundlag for videre udvikling af professionsidentitet og professionel dømmekraft.

Den mundtlige prøve

"Den mundtlige prøve tager afsæt i den studerendes materiale. Den studerende uddyber hensigten med produktet gennem analyser, diskussioner og udviklingsperspektiver."

(fra den nationale studieordning)

Den mundtlige prøve kan struktureres således:

- Forbered en mundtlig præsentation med udgangspunkt i centrale dele af det indleverede materiale, hvor undervisningshandling, didaktiske og fagdidaktiske valg og sammenhængen mellem praksis, teori og professionsudvikling uddybes med relevant teori og ved brug af fagsprog.
- Den efterfølgende dialog kan til en vis grad rammesættes via en disposition. Derfor anbefales det, at den studerende udarbejder en disposition, der præsenteres, når den mundtlige prøve starter.
- Den studerende kan med fordel forberede begrundelser for sammenhængen mellem undervisningssekvensen, de udvalgte artefakter, målene for integreret praktik og relevante dimensioner af lærerrollen.
- Den studerende kan til prøven medbringe artefakter og skabe en lærerfaglig "atmosfære" ved at medbringe relevante plancher, posters, skitser, elevproduktioner mv.

Rammer for prøven

- Tidsrammen for prøven er 60 minutter inkl. votering.
- Prøven bedømmes af praktiklærer, én underviser fra læreruddannelsen samt en ekstern censor.
- Prøven bedømmes ud fra 7-trinsskalaen
- Prøven er individuel

Krav for indstilling til prøven

Den studerende skal aflevere sit refleksionspapir, notat om overværet undervisning og øvrige materialer til prøven inden for fristen. Hvis dette ikke er afleveret, kan den studerende ikke indstilles til at gennemføre prøven.

Del 3. Vurderingskriterier for professionsprøven

Udgangspunktet for vurderingskriterier til professionsprøven er:

- Progressionsspor med det praktiske pædagogiske spor i forgrunden
- De ni dimensioner af lærerrollen
- Faglige elementer fra grundfaglighed og den studerendes undervisningsfag
- Mål for integreret praktik:
 - Den studerende kan arbejde selvstændigt, ansvarligt og i samarbejde med andre om at planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisningsforløb,
 - Den studerende kan samarbejde med kolleger om at vurdere og håndtere praktiske problemstillinger,
 - Den studerende kan tage vidensbaserede og velbegrundede initiativer med henblik på udvikling af professionel lærerfaglighed og dømmekraft.

Den studerende bliver vurderet ud fra følgende kriterier:

- Den studerende kan tage ansvar for egen undervisning og læreprocesser som helhed.
- Den studerende kan analysere og reflektere over sin lærerfaglige udvikling og praktiske undervisningskompetence i lyset af de ni dimensioner af lærerrollen og med et blik på sin lærerfaglige udvikling gennem de 4 år på læreruddannelsen.
- Den studerende kan på baggrund af relevant teori, undersøgelser/forskning, praksisviden og erfaringer vurdere og reflektere over:
 - Egen undervisning
 - Klasserumsledelse, herunder blik for eleverne i klassen
 - Egen professionelle autoritet og dømmekraft
 - Lærergerningen som retorisk, social og kropslig praksis
 - Professionel identitet i et fremtidsperspektiv

Del 4. Bilag til vejledning til professionsprøven

Bilag 1: Skabelon til oplæg til overværet undervisning

Studerende udfylder skabelonen forud for første vejledning. Indholdet i skabelonen må max fylde to normalsider. Oplæg skal sendes til undervisere senest tre dage inden første vejledning.

Navn:

Fag:

Praktikskole:

Indhold:

- Begrundet valg af lærerfagligt tema for din overværede undervisning
- Undervisningsplan, der skal indeholde følgende:
 - Formål og mål
 - Begrundet valg af indhold
 - Undervisningsprincipper
 - Undervisningsformer (læreren)
 - Arbejdsformer (eleven)
 - Organisering
 - Differentiering
 - Evaluering
- Særlige fokuspunkter i undervisningen
- Udvalgte dimensioner af lærerrollen
- Teoretisk inspiration som afsæt for undervisningsplan

Bilag 2: Skabelon til notat om overværet undervisning (udarbejdes af tildelte underviser på baggrund af videooptagelse)

Den studerendes navn:

Fag:

Praktiskole:

Mulige temaer for overværelse af undervisning:

- Den studerendes fremtræden i undervisningen, herunder den retoriske og kropslige kommunikation samt udøvelse af professionel autoritet
- Gennemførelsen af den planlagte undervisning og sammenhængen mellem intention/plan og den realiserede undervisning og herunder:
 - Hvordan pædagogiske, didaktiske og fagdidaktiske overvejelser kommer til udtryk i undervisningen
- Den studerendes ledelse af klassen, herunder samspil og relationer til eleverne
- Den studerendes håndtering af uforudsete situationer og anvendelse af pædagogisk dømmekraft

Bilag 3: Oversigt over forløb for professionsprøven

Ugerne i tidslinjen nedenfor er angivet med udgangspunkt for studerende, der er gået på syvende semester i efteråret 2026 og skal til professionsprøve januar 2017.

Uge	Aktivitet	Hvad skal du som underviser være opmærksom på?
38-46	Integreret praktikforløb i undervisningsfag 3. Undervisningsfag 3 varetager praktikvejledning/trepartsamtaler (kan foregå virtuelt)	Undervisere aftaler, hvordan der kommunikeres med praktiklæreren om henholdsvis aftaler for praktik og professionsprøven
38-45 vejledende	Vejledning 1: Til grundlag for vejledning har den studerende udarbejdet et kort oplæg til tema/problematik ift. undervisningssekvens (bilag: 1). Oplægget kan vedlægges som bilag i materialet.	At modtage den studerendes oplæg til undervisningssekvens (bilag1)
42-46 Vejledende	Gennemførelse og videooptagelse af 45 minutters undervisning. Heraf skal 15 minutter (uredigeret) sendes til tildelt underviser. Se bilag 4.	At modtage videooptagelse af undervisningssekvens og udarbejde notat om overværet undervisning for de studerende, som underviserne er tildelt
43-49 Vejledende	Vejledning 2: Vejledning ift. notat, undervisningssekvens og videre arbejde med materiale og refleksionspapir. Notat skal vedlægges som bilag	At notat om overværet undervisning deles med den studerende (bilag 2) inden aftalt vejledning.
Uge 51 - den 16. december	Aflevering af materialet og refleksionspapir, inklusive bilag og artefakter,	Aflevering i praktikportal og WISEflow

Uge 3 januar 2027	Mundtlig eksamen med • praktiklærer, og • ekstern censor, og • <i>enten</i> underviser fra undervisningsfag 3 <i>eller</i> underviser fra pædagogik og almen didaktik	Undervisere i undervisningsfag 3 og pædagogik og almen didaktik har fordelt de studerende mellem sig i forhold til både notatskrivning og deltagelse ved professionsprøven
---	--	---

Bilag 4: Vejledning til videooptagelse af undervisning til professionsprøven

Videooptagelsen gennemføres som led i professionsprøven i læreruddannelsen. Når du optager video af genkendelige personer, er det en behandling af personoplysninger under databeskyttelsesforordningen (GDPR). Behandlingen af personoplysninger sker som led i Københavns Professionshøjskoles varetagelse af en opgave i samfundets interesse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Optagelserne opbevares og behandles i Københavns Professionshøjskoles godkendte systemer og anvendes alene til uddannelsesrelaterede formål.

Fokus i optagelsen er den lærerstuderendes undervisning og undervisningssituationen som helhed. Elever, der indgår i optagelserne, medvirker som en naturlig del af den undervisning, der observeres og analyseres. Optagelserne anvendes ikke med henblik på at vurdere eller analysere enkelte elevers personlige forhold, herunder helbredsmæssige eller andre særlige forhold.

Du vil modtage instruktion i korrekt behandling af personoplysninger i forbindelse med videooptagelsen af din underviser. Du skal udføre optagelsen efter instruksen og følger de systemer og metoder, som underviseren anviser.

For videooptagelse af undervisning til brug ved professionsprøven gælder:

1. Videooptagelsen planlægges efter aftale med praktikskolen

Den studerende aftaler med skolen, hvordan optagelsen skal ske, herunder hvordan forældre/værger skal oplyses om videooptagelsen. Da videooptagelsen foretages med et 'uddannelsesformål', og sker som led i Københavns Professionshøjskoles varetagelse af en opgave i samfundets interesse, og optagelsen slettes, når det specifikke uddannelsesformål er opfyldt, er det ikke et krav, at der indhentes samtykke.

2. Oplysning til forældre/værger om optagelsen

Forældrene skal orienteres om behandlingen af personoplysninger som led i Københavns Professionshøjskoles oplysningspligt efter databeskyttelsesreglerne. **Den studerende skal sikre, at oplysningspligten er opfyldt**, dvs. at forældre/værger til elever, der ønskes at indgå i optagelsen, oplyses om optagelsens formål og deres rettigheder efter optagelsen

Informationsbrev om videooptagelsen til skolen og skabelon til **oplysningspligt af forældre/værger** finder du på [KP Intra/Min uddannelse/Eksamen](#) under overskriften **Førsteårsprøven og professionsprøven.**

Hvis forældre/værger ikke ønsker, at en elev indgår, skal optagelsen tilrettelægges uden elevens deltagelse.

En praktikskole kan vælge at stille krav om, at forældrene orienteres og accepterer, at deres barn kan indgå i optagelserne, før optagelsen gennemføres på skolen. Et sådant samtykke eller accept vil være en lokal tilladelse eller accept, som praktikskolen kan vælge at kræve som betingelse for, at optagelserne gennemføres i undervisningen.

3. Optagelsen uploades til platformen video.kp.dk og slettes straks fra enhed

På video.kp.dk kan studerende gemme videoer, billeder og lydfiler på en sikker måde. Videoen kan optages på to måder:

A. Optag video via PC - platformen video.kp.dk

På video.kp.dk kan du bruge programmet Kaltura Capture til at lave simple optagelser med dit webkamera og uploade det til 'Mine Medier' på video.kp.dk. Husk at gemme din optagelse med knappen 'Save med Upload'. Vær opmærksom på at Kaltura Capture gemmer en lokal kopi på din computer, som efterfølgende skal slettes.

Vejledning: Kaltura Capture - skærm- og kameraoptagelse på video.kp.dk

B. Optag video via mobiltelefon og upload til video.kp.dk

KP anbefaler to muligheder for at uploade til video.kp.dk - se vejledningen. Hvis du optager video via mobiltelefon og uploader video til video.kp.dk, er det vigtigt at beskytte personoplysninger og følge reglerne for GDPR og informationssikkerhed. Vejledningen indeholder forslag til, hvordan du kan gøre dette. Vær opmærksom på at deaktivere automatisk upload til cloudtjenester og at slette videoen fra telefonen efter upload.

Vejledning: Optag video på mobiltelefon og upload til video.kp.dk

4. Send linket til din optagelse på video.kp.dk via KP-mail

Før din anden vejledning skal du sende link til din videooptagelse på video.kp.dk til din underviser. Linket sendes fra din KP-mail til din undervisers KP-mail. Du kan kopiere linket til din optagelse fra "Mine medier" på video.kp.dk.

OBS: Videoen skal ændres fra "privat" til "Ikke listet" for, at andre kan se optagelsen.

5. Optagelsen skal slettes tre uger efter eksamen

Data med personoplysninger må i følge Databeskyttelsesforordningen ikke opbevares længere tid, end formålet for indsamlingen tilsiger. Materiale skal opbevares 3 uger efter afholdt eksamen af hensyn til dokumentationskrav og evt. klageproces. Optagelsen skal slettes tre uger efter eksamen – sæt evt. en notifikation i din kalender.

Råd til den gode videooptagelse:

- Vær sikker på at alle relevante aktører er oplyst om optagelsen
- Beslut hvad der skal være i fokus i optagelsen og overvej kameravinkel
- Vær opmærksom på lyd og lysforhold: Film med lyskilden (fx vinduet) bag dig, så der ikke er modlys. Brug gerne en ekstern mikrofon (kan evt. lånes i Basen)

Find information om informationssikkerhed og indsamling og behandling af personoplysninger studerende på KP Intra/Min uddannelse/Informationssikkerhed: KP intra-informationssikkerhed-studerende